



# basic education

Department:  
Basic Education  
**REPUBLIC OF SOUTH AFRICA**

## NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE (FAL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

DIBATSELA 2018

TLHAHLO YA GO SWAYA

MEPUTSO: 100

Palomoka ya matlakala a tlhahlo ya go swaya ke 13.

**KAROLO YA A: DITAODIŠO****POTŠIŠO YA 1**

**Ditaodišo tšeо di botšišitšwego.**

1.1 Ntle le thuto ga re selo. (**Ke taodišotlhaloši**)

**Tlhalošo**

Ka taodišotlhaloši, mongwadi o hlaloša selo se sengwe gore mmadi a kgone go itemogela sona. Motho goba selo se sengwe a/se ka hlalošwa.

**Dintlha tšeо di swanetšego go hlokomelwа ge go ngwalwa taodišo ye:**

- Mongwadi o swanetše go hlagiša seswantšho ka mantšu.
- Kgetha mantšu le dikgopolو ka tlhokomelo gore o fihlelele seo se nyakegago.
- Dikakanyo tša malebana le go bona, go kwa, go kgwatha, modumo le tatso di ka šomišwa go dira gore tlhalоšo e kwešišege.
- Diriša dikapolelo ka tsela ya maleba.
- O swanetše go ba le boitemogelo bja hlogo yeo o ngwalago ka yona.

**Molekwa a ka tšweletša tšeо di latelago:**

- Mohola wa thuto/ Bohlokwa bja thuto.
- Dikenywa tša thuto goba go rutega.
- Thuto e okeletša motho tsebo.
- Thuto e otolla bophelo bja motho.

[50]

1.2 Re phela mabakeng a šele. (**Ke taodišotlhaloši**)

**Tlhalošo**

Ka taodišotlhaloši, mongwadi o hlaloša selo se sengwe gore mmadi a kgone go itemogela sona. Motho goba selo se sengwe a/se ka hlalošwa.

**Dintlha tšeо di swanetšego go hlokomelwа ge go ngwalwa taodišo ye:**

- Mongwadi o swanetše go hlagiša seswantšho ka mantšu.
- Kgetha mantšu le dikgopolо ka tlhokomelo gore o fihlelele seo se nyakegago.
- Dikakanyo tša malebana le go bona, go kwa, go kgwatha, modumo le tatso di ka šomišwa go dira gore tlhalоšo e kwešišege.
- Diriša dikapolelo ka tsela ya maleba.
- O swanetše go ba le boitemogelo bja hlogo yeo o ngwalago ka yona.

**Molekwa a ka tšweletša tšeо di latelago:**

- Didirišwa tša matšatši a ge di bapetšwa le tša peleng.
- Maitshwaro a batho.
- Tša leago, mohlala: tshepedišo ya tša manyalo, mahu bj.bj.

[50]

1.3 Ge nka ikhwetša ke humile le dinala. (**Ke taodišokakanywa**)

**Tlhahlošo**

Ka taodišokakanywa mongwadi o akanya kgopolole gomme a tšweletša maikutlo a gagwe go ya ka fao a gopolago ka gona.

**Dintlha tše di swanetšego go hlokomelwā ge go ngwalwa taodišo ye:**

- Maikutlo le khuduego di kgatha tema ye bohlokwa taodišong ye.
- Karolo ye kgolo ya taodišo e ka ba tlhalošo.
- Ditlhahlošo di swanetše go kwagala di be di ikemišetše go tsošološa maikutlo a mongwadi.
- Dikgopolole tše di hlagišwago di swanetše go tšweletša bonnate bja mongwadi le boyena bja gagwe.

**Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:**

- Tše a tla itirelago tšona/ Seo a gopolago a ka se dira.
- Tše a tla direlago ba bangwe.

[50]

1.4 Menyanya le mahu di phadišanong. (**Ke taodišokahlaahlo/ngangišano**)

**Tlhahlošo ya taodisokahlaahlo**

Taodišo ye ga e na maikutlo a mongwadi. Yona e leka go tšweletša mahlakore a mabedi ka go lekana. Mongwadi o hlokomele dintlha tša go fapanatša hlogo ye gomme a hlagiša dikgopolole tša go fapanatle le go tše a lehlakore. Mongwadi a ka ba le thumo ye e itšeng mafelelong a taodišo, eupša dintlha tša go thekga mahlakore ao ka moka di swanetše go lekalekana le go kwagala.

**Dintlha tše di swanetšego go hlokomelwā ge go ngwalwa taodišo ye:**

- Mongwadi o swanetše go kwešiša le go lebeledišiša mahlakore a mabedi a taodišo ntla le go tše a lehlakore.
- Taodišo e swanetše go kwagala le go ikema ka dintlha. Seo se ra gore e se huetswe ke maikutlo a mongwadi.
- Dikahlaahlo e be tša moyo wo o fodilego, tša go naganwa gabotse le go thekgwa ka tshwanelo.
- Segalo e be sa go hloka khuduego eupša e be seo se kgodišago sa go hloka lenyatšo.
- Mongwadi a ka fa maikutlo a gagwe mafelelong a taodišo eupša seo e se be thumo ya taodišo.

**Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:**

**Taodišokahlaahlo**

- Molekwa a ka bolela ka tše botse le tše mpe tše di diragalago mahung le menyanyeng eupša a se tše a lehlakore

**Tlhahlošo ya taodišongangišano**

Taodišo ye e na le maikutlo a mongwadi. Mongwadi o tše a lehlakore gomme a thekga ka mabaka/mehlala. Kgopolole ya mongwadi e swanetše go kwešišega taodišong ka moka. Ka taodišo ye mongwadi o leka go kgodiša goba go fekeetša mmadi gore a kwane le kgopolole ya gagwe.

**Dintlha tše di swanetšego go hlokomelwā ge go ngwalwa taodišo ye:**

- Thoma ka go laetša kgopolō ya gago ka tsela ya go ba le maatlakgogedi mabapi le hlogo.
- Efa dintlha tša go fahlela kgopolō ya gago le go thekga seo.
- Mongwadi o tla tsepelela ntlhakemo ya gagwe.
- Bjalo ka mongwadi wa taodišo ye, tšweletša dikgopolō tše maatla ka ge taodišo ye e ama kudu maikutlo a gago.
- Ditlabelo tša makgethe le tsebo ya go kgodiša di swanetše go šomišwa.
- Polelo e swanetše go ba ye maatla gore e hlahle maikutlo a mmadi. (Hlokomeila gore polelo e se be ye mpe).
- Thumo le yona e swanetše go ba ye maatla, ya go kwagala le go kgodiša.

**Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:**

**Ngangišano**

- Ge molekwa a dumela/ganetša a ka bolela ka dijo, meaparo, mmimo bj.bj.
- Molekwa a ka bolela ka maemo, go hloka penelopele bj.bj.

[50]

1.5 Ruri lethabo la tšatši leo nka se le lebale. (**Ke taodišokgadimo/taodišotlhaloši/ taodišokanego**)

**Tlhalošo**

Ka taodišokgadimo mongwadi o lebelela morago gomme a tšweletša maikutlo a gagwe go ya ka fao dilo di diregilego/bilego ka gona. Mongwadi o lebelela morago gomme a hlaloša tše di diregilego.

**Dintlha tše di swanetšego go hlokomelwā ge go ngwalwa taodišo ye:**

- Maikutlo le khuduego di kgatha tema ye bohlokwa taodišong ye.
- Karolo ye kgolo ya taodišo e ka ba tlhalošo/kanego.
- Ditlhalošo di swanetše go kwagala di be di ikemišetše go tsošološa maikutlo a mongwadi.
- Dikgopolō tše di hlagišwago di swanetše go tšweletša bonnete bja mongwadi le boyena bja gagwe.

**Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:**

- Lefelo la ditiragalo.
- O be a na le bomang.
- Ditiragalo tša tšatši leo, kudu tše di mo kgahlilego.

[50]

1.6 Tše ke ditiro tša segwera. (**Ke taodišongangišano/taodišokanego**)

**Tlhalošo**

**Taodišongangišano.**

Ka taodišongangišano mongwadi o na le kgopolō ye e itšeng goba ntlhakemo gomme a fe dintlha tša go fahlela goba go thekga maemo a gagwe. Kgopolō ya mongwadi e swanetše go kwešišega taodišong ka moka. Ka taodišo ye mongwadi o leka go kgodiša goba go fekeetša mmadi gore a kwane le kgopolō ya gagwe.

### Dintlha tše di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa taodišo ye:

- Thoma ka go laetša kgopolو ya gago ka tsela ya go ba le maatlakgogedi mabapi le hlogo.
- Efa dintlha tša go fahlela kgopolو ya gago le go thekga seo.
- Mongwadi o tla tsepelela ntlhakemo ya gagwe.
- Bjalo ka mongwadi wa taodišo ye, tšweletša dikgopolو tše maatla ka ge taodišo ye e ama kudu maikutlo a gago.
- Ditlabelo tša makgethe le tsebo ya go kgodiša di swanetše go šomišwa.
- Polelo e swanetše go ba ye maatla gore e hlahle maikutlo a mmadi. (Hlokomela gore polelo e se be ye mpe).
- Thumo le yona e swanetše go ba ye maatla, ya go kwagala le go kgodiša.

### Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- Khuetšo ye botse/mpe ya segwera.
- Boitshepo segwereng.

### Tlhahlošo ya taodišokanego

Taodišokanego e laodiša tiragalo ye e fetilego. E ka ngwalwa go tšwa lehlakoreng le lengwe le le lengwe.

### Dintlha tše di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa taodišo ye:

- Molekwa a ngwale ka lebaka le le fetilego.
- Taodišo ya go anega gantši e na le mokgwa wa go hlaloša.
- Molekwa a bolele ka tiragalo ye e diragetšego.
- Maikutlo le khiduego di kgatha tema ye bohlokwa.

### Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- Kwešišo ya segwera/Segwera sa nnete ke eng?
- Tše a di fihleletšego ka segwera goba ditlhohlo tše a bilego le tšona. [50]

1.7. 1.7.1 Ge kgopolو ya ngwana e ka dikologa go tše di latelago, bokamoso, le go se lekane ga batho (maemo le diphihlelelo). (**Ke taodišotlhahoši**)

### Tlhahlošo ya taodišotlhahoši

Ka taodišotlhahoši, mongwadi o hlaloša selo se sengwe gore mmadi a kgone go itemogela sona. Motho goba selo se sengwe a/se ka hlalošwa.

### Dintlha tše di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa taodišo ye:

- Tiragalo e swanetše go kgodiša le ge e theilwe godimo ga nonwane.
- Gantši taodišo ye e ngwalwa ka lebaka le le fetilego.
- Temana ya matseno e swanetše go tanya šedi ya mmadi.
- Tiragalo ge e le ye botse/mpe e swanetše go tšweletša molaetša.
- Thumo ya moswananoši ya go kgahliša e a kgotsofatša.
- Taodišo ya go anega gantši e na le mokgwa wa go hlaloša.
- Kgahlego ya mmadi e swanetše go lotwa go fihla mafelelong.

**Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:**

- Ka mokgwa wo monagano wa motho o ka dirago gore a ipone a palelwa/atlega ka gona.
- Tše botse tše motha a ka itakaletšago tšona.
- Peakanyo ya gagwe ya bophelo.

[50]

1.7.2 Ge ngwana a ka dikologa go kgopolu ye, go botega ga diruiwa. (**ke taodisotlhaloši**)

**Tlhaloši ya taodišotlhaloši**

Ka taodišotlhaloši, mongwadi o hlaloša selo se sengwe gore mmadi a kgone go itemogela sona. Motha goba selo se sengwe a/se ka hlalošwa.

**Dintlha tše di swanetšego go hlokamelwa ge go ngwalwa taodišo ye:**

- Taodišo e swanetše go kgodiša le ge e theilwe godimo ga nonwane.
- E ngwalwe ka lebaka le le fetilego.
- Taodišo ya go anega gantši e na le mokgwa wa tlhaloši.
- Maikutlo le khuduego di kgatha tema ye bohlokwa taodišong ye.
- Karolo ye kgolo ya taodišo ke tlhaloši.
- Ditlhaloši di swanetše go kwagala di be di ikemišetše go tsošološa maikutlo a mongwadi.
- Dikgopolu tše di hlagišwago di swanetše go tšweletša bonnete bja mongwadi le boyena bja gagwe.

**Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:**

- Molekwa a ka bolela ka se a se bonago.
- Go botega ga diruiwa.
- Tshwaro ya diruiwa (botse/mpe)
- Mediro ye mebotse ya diruiwa.

## KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE TELELE

### 2.1 LENGWALO LA SEGWERA (LA DITEBOGIŠO)

**Dintlha tše di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa lengwalo la segwera:**

- Lengwalo le swanetše go tloga le laetša gore mongwadi o tsebana le go tlwaelana le moamogedi.
- Maikemišetšo a lengwalo a swanetše go tšweletša polelo ye e lebogišago le go hlohleletša maitshwaro a mabotse.
- Retšistara le segalo e be tše di fodilego.
- Lengwalo le laetše tše di latelago:
  - Sebopego le botelele e be tša maleba.
  - Aterese ya mongwadi/moromedi.
  - Letšatšikgwedi.
  - Madume.
- Mafetšo a maleba 'Mogwera wa gago/ Ke nna' le leina.

[30]

### 2.2 LENGWALO LA SEMMUŠO (LA TIIŠETŠO)

**Dintlha tše di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa lengwalo la semmušo:**

- Lengwalo le lebišwe go khamphaning ya Typists.
- Maikemišetšo a lengwalo a swanetše go tšweletša polelo ya go tiišetša kgopelo.
- Retšistara le segalo e be tša semmušo.
- Lengwalo le laetše tše di latelago:
  - Sebopego le botelele e be tša maleba.
  - Diatrese tše pedi, e lego ya moromedi le ya moamogedi.
  - Letšatšikgwedi
  - Madume
  - Hlogo ya taba.
  - Mafetšo a maleba, leina le sefane (Wa potego/ Wa lena/ Ka boikokobetšo).
- Mosaeno

[30]

### 2.3 DITSHWAYATSHWAYO

**Dintlha tše di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa ditshwayatshwayo:**

- Maitemogelo a mong.
- Ngwala ka motho wa pele.
- Lebaka le le fetilego.
- Diripa tša polelo tše di tsošago maikutlo go tšweletša dikgopololo.
- Mmegi a tšweletše maemo a gagwe le tšišinyo mabapi le ditshwayatshwayo.
- Mmegi a tšweletše mahlakore a mabedi (kgahlego le go se kgahlege)
- Tšweletša dintlhakgolo ka boripana.
- O se ke wa anega ditaba ka moka.
- Anega ka tsela yeo e ka dirago gore moanegelwa a dume le go holofela go tsenela moletlo wa mohuta woo nakong ye e tlago.

[30]

2.4

**POTŠIŠOTHERIŠANO****Dintlha tše di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa dipotšišotherišano:**

- Go be le mmotšiši le mmotšišwa.
- Dipotšišo di lebane le mošomo wa mmasebotsana, ke gore maitshwaro le ditiro.
- Dipotšišo di nepiše go bafsa mabapi le diphadišano tša mohuta wo.
- Bophelo bja mmasebotsana le katlego ya gagwe.
- Ditlhohlo tše a lebanego le tšona.

**[30]****PALOMOKA YA KAROLO YA B: 30**

## KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE KOPANA

### 3.1 KARATA YA TALETŠO

**Dintlha tše di swanetšego go hlokamelwa ge go ngwalwa karata ya taletšo:**

Hlogo ya taletšo  
Maina le difane tša magoši ao a mengwago.  
Morero  
Tšatšikgwedi la moletlo  
Nako  
Lefelo  
Retšistara le polelo e be tša maleba.  
Taletšo e be ka gare ga lepokisana.  
Fonte e be ya maleba.

[20]

### 3.2 PUKUTŠATŠI

**Dintlha tše di swanetšego go hlokamelwa ge go ngwalwa pukutšatši:**

- Hlogo ya pukutšatši.
- Letšatšikgwedi.
- Dinako ka tatelano ya maleba.
- Ditiragalo tša letšatši ka go latelana.
- Retšistara le polelo e be tša maleba.
- Ngwala ka motho wa pele.

[20]

### 3.3 DITŠHUPETŠO

**Dintlha tše di swanetšego go hlokamelwa ge go ngwalwa ditšhupetšo:**

- Go dirišwe dikhutlonne tša lefase, (Leboa, Borwa, Bohlabela le Bodikela).
- Go bolelwe ka mebila, meago le tše dingwe.
- Ke tša go tšwa kae, o eya kae.

Mohlala: Go tloga karatšheng ya Kgotso, tše mmila wa go leba leboa, feta Podungwane ka letsogong la go ja. Sokologela letsogong la nngele go leba bodikela o tlo bona Cashbuild ka mmila wa go ya Mamaolo. Feta lebenkele la Cashbuild ka letsogong la go ja. Sokologela letsogong la go ja ka leboa ka mmila wa go ya Lebowakgomo. Feta Bookelo bja Lebowakgomo le sekolo sa SJ van der Merwe ka letsogong la go ja. Ge o fihla magahlanong a ditsela, sokologela letsogong la nngele o lebile bodikela ka mmila wa go ya Jane Furse. Feta KFC ka letsogong la go ja le boemathekisi ka letsogong la nngele. Sepela sebakanyana, gomme o tepogele go la nngele o lebile borwa, o tsene ka kgorwana ya go tsena mabenkelengkgoparara a Lebowakgomo.

[20]

**PALOMOKA YA KAROLO YA C:  
PALOMOKA YA TLHAHLOBO:**

20

100

**ELA HLOKO:**

- Diriša rubriki ye ge o swaya ditaodišo (LEPHEPHE LA 3, KAROLO YA A).
- Meputso ya 0–50 e arotšwe ka magato a mahlano a ditlhalošo.
- Mo go diteng, polelo le setaele le legato le lengwe le le lengwe la magato a ditlhalošo a mahlano le arotšwe ka dikarolwana tše pedi, e lego legato la godimo le la fase go lebeletšwe kabo ya meputso le ditlhalošo.
- Sebopego ga se sa arolwa ka legato la godimo le la fase.

**KAROLO YA A: RUBRIKI YA GO SWAYA DITAODIŠO TŠA SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE [MEPUTSO YE 50]**

Dinyakwa	Bokgoni bja go ikgetha	Bokgoni bja maemo	Bokgoni bja magareng	Bokgoni bja motheo	Ga go bokgoni
<b>DITENG LE PEAKANYO</b>  (Go arabal dipotšišo) Tatelano ya dikgopolole go dirwa peakanyo Temogo ya morero, baamogedi ba tshedimošo le dikamano	<b>28–30</b>  Legato la godimo -Bokgoni bja go arabal dipotšišo ke bja maemo a godimodimo go fetiša -Dikgopolole tše bohlale, tsa go hlohla mabjoko tše di tšwelelo mahlagading -Peakanyo le tlemagano ke tše di ikgethilego go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo	<b>22–24</b>  -Potšišo e arabilwe gabotsebotse -Dikgopolole di kgahliša kudu ebole di sepelelana le hlogo/sererwa -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolole ke tše botsebotse go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo	<b>16–18</b>  -Karabo e a kgotsofatša. -Dikgopolole di tlemagane ebole di a kgodiša -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolole ke tše kaone go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo	<b>10–12</b>  -Tlemagano ya dikgopolole ga se ya maleba -Dikgopolole di tšwelele gabotse ebole ga di bontše boithamelo. -Tatelano le tlemagano ya dikgopolole di tšwelela gannyane	<b>4–6</b>  -Molekwa o tšwele tseleng kudukudu -Dikgopolole di hlakahlahkane ebole ga di nepiše hlogo -Dikgopolole ga di nepiše hlogo ebole di a ipoletša -Ga go telano le tlemagano ya dikgopolole
<b>MEPUTSO YE 30</b>	<b>25–27</b>	<b>19–21</b>	<b>13–15</b>	<b>7–9</b>	<b>0–3</b>
<b>Diteng = 25</b>  <b>Peakanyo = 5</b>	 Legato la fase -Bokgoni bja go arabal dipotšišo ke bja maemo a godimodimo -Dikgopolole tše bohlale tsa go tšwa mahlagading -Bokgoni bja maemo a godimo bja go beakanya le go tlemaganya dikgopolole go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo	 -Potšišo e arabilwe gabotse -Dikgopolole di a kgahliša ebole di sepelelana le hlogo/sererwa -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolole ke tše botse go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo	 -Potšišo e arabilwe ka mo go kgotsofatšago eupša ga se ya hlaka gabotse -Tlemagano ya dikgopolole e a kgotsofatša ebole a kgodiša -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolole di a kgotsofatša go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo	 -Molekwa o tšwele tseleng -Dikgopolole di hlakahlahkane -Ga go peakanyo goba tlemagano ya dikgopolole yeo e tšwelelago	 -Ga go bolelwe selo ka hlogo yeo e filwego -O tšwele tseleng kudukudu -Diteng ga di nepiše ebole di hlakahlahkane

POLELO, MONGWALELO LE PALOBOHLATSE		14–15	11–12	8–9	5–6	0–3
-Segalo, retšistara, mongwalelo, tlotlontšu ya maleba ya morero le dikamano -Kgetho ya mantšu -Tirišo ya polelo le melawana, maswao, popopolelo le mopeleto	Legato la godimo	-Segalo, retšistara, setaele le tlötłontšu di sepelelana kudukudu le morero, baamogedi le dikamano -Polelo ke ya boitshepo, ya go nona, ya maatlakgogedi -Polelo e na le segalo sa go ba le maatlakgogedi ebile e nonne ka mebolelwana ya go kgahliša -Ga go na le ge e ka ba phošwana e tee ya popopolelo le mopeleto -Polelo e beakantšwe ka bokgwari bja maemo a godimodimo	-Segalo, retšistara, setaele le tlötłontšu di sepelelana gabotsebotse le morero, baamogedi le dikamano -Polelo e na le maatla, ya segalo sa maleba. -Diphoso tša popopolelo le mopeleto ga se tše kae -Polelo e beakantšwe gabotsebotse	-Segalo, retšistara, setaele le tlötłontšu di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano -Tirišo ya maleba ya polelo e dira gore molaetša o kwagale -Segalo ke sa maleba -Mebolelwana e dirišitšwe go godiša boleng bja diteng	-Segalo, retšistara, setaele le tlötłontšu di sepelelana gannyane le morero, baamogedi le dikamano -Tirišo ya polelo ke ya motho -Segalo le mošito ga se tša maleba -Tlotlontšu ke ye nnyane kudukudu moo e lego gore e dira gore ditaba di se kwešišagale	-Polelo ga e kwešišagale -Segalo, retšistara, setaele le tlötłontšu ga di sepelelana le morero, baamogedi le dikamano -Tlotlontšu ke ye nnyane kudukudu moo e lego gore e dira gore ditaba di se kwešišagale
<b>MEPUTSO YE 15</b>		<b>13</b>	<b>10</b>	<b>7</b>	<b>4</b>	
Polelo = 10 Mongwalelo = 3 Padišobohlatse = 2	Legato la fase	-Polelo ya maemo a godimodimo ya go ba le segalo se maatla -Ga go na le ge e ka ba phošwana e tee ya popopolelo goba mopeleto -Polelo e beakantšwe ka bokgwari	-Polelo ke ya maemo a godimo ya go ba le maatlakgogedi -Segalo ke sa maleba sa go ba le maatlakgogedi. -Diphoswana tše nnyane tša popopolelo le mopeleto -Polelo e beakantšwe gabotse.	-Tirišo ya polelo e a kgotsofatša eupša e na le diphoso -Segalo se a kgotsofatša eupša mebolelwana ga se ya dirišwa o kaalo	-Polelo ga e kgotsofatše -Ga go phapantšho ya mafoko -Tlotlontšu ga se ye kaalo	
<b>SEBOPEGO</b>		<b>5</b>	<b>4</b>	<b>3</b>	<b>2</b>	<b>0–1</b>
Dinyakwa/Dipharologantšho tša setšweletšwa. Tšwetšopele ya ditemana le tlhamo ya mafoko.		-Tšwetšopele ya sererwa ke ya maemo a godimodimo -Tlhahlošo ya dikgopo ko ya maemo a godimodimo -Tlhahlo ya mafoko le ditemana ke ya go ikgetha, ya maemo a godimodimo	-Tatelano ye botse ya tšwetšopele ya dintlha. -Tlemagano ye botse ya dintlha le dikgopo. -Mafoko le ditemana di beakantšwe ka makgethe	-Dintlha tša maleba di tšweleditšwe -Mafoko le ditemana di hlamegile gabotse. -Taodišo e a kwagala	-Dintlha tša maleba ga se tše kae -Mafoko le ditemana di na le diphoso -Taodišo e a kwagala eupša e na le mafokodi	-Dintlha tša maleba ga di gona -Mafoko le ditemana di fošagetše -Taodišo ga e kwagale
<b>MEPUTSO YE 5</b>						

**KAROLO YA B: RUBRIKI YA GO SWAYA DITŠWELETŠWA TŠE TELELE TŠA TIRIŠANO TŠA SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE [MEPUTSO YE 30]**

Dinyakwa	Bokgoni bja go ikgetha	Bokgoni bja maemo	Bokgoni bja magareng	Bokgoni bja motheo	Ga go bokgoni
<b>DITENG, PEAKANYO LE SEBOPEGO</b>  (Go araba dipotšišo le dikgopololo) -Tatelanyo le peakanyo ya dikgopololo -Morero, baamogedi, dinyakwa/dipharologantšo le dikamano	<b>15–18</b>  -Bokgoni bja go araba potšišo ke bja maemo a godimodimo go fetiša -Dikgopololo ke tše bohlale tša go tšwa mahlalagading -Tsebo ye e tseneletšego ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa -Ditaba di nepiša setšweletšwa thwi -Tlemagano ya diteng le dikgopololo ke ya maemo a godimo -Tlhalošo ya ditaba ke ya maemo a godimo eabile e thekga sererwa -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošwana di se kae	<b>11–14</b>  -Bokgoni bjo bobotsebotse bja go araba potšišo bjoo bo laetšago tsebo ye botse ya mohuta wa setšweletšwa -Ditaba di nepiša setšweletšwa -Molekwa ga se a tšwa tseleng -Tlemagano ya diteng le dikgopololo ke ye botse -Tlhalošo ya ditaba ke ye botse eibile e thekga sererwa -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošwana di se kae	<b>8–10</b>  -Bokgoni bja go kgotsofatša bja go araba potšišo bja go laetša tsebo ya mohuta wa setšweletšwa -Go na le nepišo eupša go na le go tšwa tseleng gannyane -Tlemagano ya dikgopololo le dikamano e a kgotsofatša -Tlhalošo ya ditaba e a kgotsofatša eibile e thekga sererwa -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošwana di se kae	<b>5–7</b>  -Bokgoni bja motheo bja go araba potšišo bja go laetša tsebo ye nnyane ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa -Go na le nepišo ye nnyane ya setšweletšwa eupša go na le go tšwa tseleng -Tlemagano ya diteng le dikgopololo ga se ye kaalo -Tlhalošo ya ditaba ke ya motheo eibile e thekga sererwa -Ga se a šomiša melao ya sebopego ka tshwanelo -Go tlogetšwe dintlhla tše bohlakwa	<b>0–4</b>  -Karabo ga e laetše tsebo le ye nnyane ya mohuta wa setšweletšwa -Molaetša ga o tšwelele gabotse ka ge molekwa a tšwele tseleng kudukudu. -Ga go tlemagano ya diteng le dikgopololo -Ditaba di tlhalošwa ga nnyane. -Sebopego sa setšweletšwa ga se sona
<b>MEPUTSO YE 18</b>  Diteng = 14 Peakanyo = 2 Sebopego = 2  (Lengwalo =Sebopego =4)	<b>10–12</b>  -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlolontšu di sepelelana gabotsebotse le morero, baamogedi le dikamano -Polelo e nepagetše eibile e hlamegile gabotse -Ga go na le ge e ka ba phošo e tee	<b>8–9</b>  -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlolontšu di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano -Polelo ga e na diphošwana tša popopolelo eibile e hlamegile gabotse -Tlolontšu ke ye ntši -Gantši ga go diphošwana	<b>6–7</b>  -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlolontšu di sepelelana le morero, baamogedi le dikamano -Diphošwana tšeo di lego gona ga di fetoše molaetša	<b>4–5</b>  -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlolontšu ga di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano -Popopolelo ga se ye e nepagetše eibile e tletše ka diphošwana -Tlolontšu ga se ye ntši -Molaetša o a tšwelela eupša o arošitšwe	<b>0–3</b>  -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlolontšu ga di sepelelana le morero, baamogedi le dikamano -Sengwalo se tletše ka diphošwana eibile se tlhalošwa -Tlolontšu yeo e lego gona ga e sepelelana le morero le gannyane -Molaetša ga o tšwelele le gannyane
<b>POLELO, MONGWALELO LE PALOBOHLATSE</b>  -Segalo, retšistara, mongwalelo, morero, baamogedi le dikamano -Tirišo ya polelo le melawana kgetho ya mantšu -Maswao le mopeleto	<b>10–12</b>  -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlolontšu di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano -Polelo e nepagetše eibile e hlamegile gabotse -Ga go na le ge e ka ba phošo e tee	<b>8–9</b>  -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlolontšu di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano -Polelo ga e na diphošwana tša popopolelo eibile e hlamegile gabotse -Tlolontšu ke ye ntši -Gantši ga go diphošwana	<b>6–7</b>  -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlolontšu di sepelelana le morero, baamogedi le dikamano -Diphošwana tšeo di lego gona ga di fetoše molaetša	<b>4–5</b>  -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlolontšu ga di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano -Popopolelo ga se ye e nepagetše eibile e tletše ka diphošwana -Tlolontšu ga se ye ntši -Molaetša o a tšwelela eupša o arošitšwe	<b>0–3</b>  -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlolontšu ga di sepelelana le morero, baamogedi le dikamano -Sengwalo se tletše ka diphošwana eibile se tlhalošwa -Tlolontšu yeo e lego gona ga e sepelelana le morero le gannyane -Molaetša ga o tšwelele le gannyane

**KAROLO YA C: RUBRIKI YA GO SWAYA DITŠWELETŠWA TŠE KOPANA TŠA TIRIŠANO TŠA SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE [MEPUTSO YE 20]**

Dinyakwa	Bokgoni bja go ikgetha	Bokgoni bja maemo	Bokgoni bja magareng	Bokgoni bja motheo	Ga go bokgoni
<b>DITENG, PEAKANYO LE SEBOPEGO</b>  (Go arabalipotšišo le dikgopololo) -Tatelano le peakanyo ya dikgopololo -Morero, baamogedi, dinyakwa/dipharologantšo le dikamano	<b>10–12</b>  -Bokgoni bja go arabalipotšišo ke bja maemo a godimodimo go fetiša -Dikgopololo ke tše bohlale tša go tšwa mahlalagading -Tsebo ye e tseneletšego ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa -Ditaba di nepiša setšweletšwa -Molekwa ga se a tšwa tseleng -Tlemagano ya diteng le dikgopololo ke ya maemo a godimo -Tlhalošo ya ditaba ke ya maemo a godimo ebole e thekga sererwa -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphosha di se kae	<b>8–9</b>  Bokgoni bjo bobotsebotse bja go arabalipotšišo bjoo bo laetšago tsebo ye botse ya mohuta wa setšweletšwa -Ditaba di nepiša setšweletšwa -Molekwa ga se a tšwa tseleng -Tlemagano ya diteng le dikgopololo ke ye botse. -Tlhalošo ya ditaba ke ye botse ebole e thekga sererwa -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphosha di se kae	<b>6–7</b>  -Bokgoni bja go kgotsafatša bja go arabalipotšišo bja go laetša tsebo ya mohuta wa setšweletšwa -Go na le nepišo eupša go na le go tšwa tseleng gannyane -Tlemagano ya dikgopololo le dikamano e a kgotsafatša -Tlhalošo ya ditaba e a kgotsafatša ebole e thekga sererwa -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphosha tše dintšinyana	<b>4–5</b>  -Bokgoni bja motheo bja go arabalipotšišo bja go laetša tsebo ye nnyane ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa -Go na le nepišo ye nnyane ya setšweletšwa eupša go na le go tšwa tseleng -Tlemagano ya diteng le dikgopololo ga se ye kaalo. -Tlhalošo ya ditaba ke ya motheo ebole e thekga sererwa gannyane -Ga se a šomiša melao ya sebopego ka tshwanelo -Go tlogetšwe dintlha tše bohlakwa	<b>0–3</b>  -Karabo ga e laetše tsebo le ye nnyane ya mohuta wa setšweletšwa -Molaetša ga o tšwelele gabotse ka ge molekwa a tšwele tseleng kudukudu -Ga go tlemagano ya diteng le dikgopololo. -Ditaba di tlhalošwa gannyane -Sebopego sa setšweletšwa ga se sona
<b>MEPUTSO YE 12</b>  Diteng = 8 Peakanyo = 2 Sebopego = 2	<b>7–8</b>	<b>5–6</b>	<b>4</b>	<b>3</b>	<b>0–2</b>
<b>POLELO, MONGWALELO LE PALOBOHLATSE</b>  -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlolontšu di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano -Tirišo ya polelo le melawana -Kgetho ya mantšu -Maswao le mopeleto	  -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlolontšu di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano -Polelo ga e na diphosha tša popopolelo ebole e hlamegile gabotse -Ga go na le ge e ka ba phošo e tee	  -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlolontšu di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano -Polelo ga e na diphosha tša popopolelo ebole e hlamegile gabotse -Tlolontšu ke ye ntši. -Gantši ga go diphosha	  -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlolontšu di sepelelana le morero, baamogedi le dikamano. -Diphosha tša popopolelo ga se tše ntši -Tlolontšu ke ye ntši. -Diphosha tše di lego gona ga di fetoše molaetša	  -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlolontšu ga di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano -Popopolelo ga se ye e nepagetšego ebole e tletše ka diphosha -Tlolontšu ga se ye ntši -Molaetša o a tšwelele eupša o arošitšwe	  -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlolontšu ga di sepelelana le morero, baamogedi le dikamano -Sengwalo se tletše ka diphosha ebole se tlakahlakane -Tlolontšu ye e lego gona ga e sepelelana le morero le gannyane -Molaetša ga o tšwelele le gannyane
<b>MEPUTSO YE 8</b>					